

MISĂCAREA

ABONAMENTE:

Un an 200 lei
Sase luni 100 lei
Trei luni 70 lei

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA

Îng. Piața Unirii No. 6
orele de lucru: 9—12 a. m.
și 2—5 p. m.

ANUNCIURI ȘI RECLAME:

Se primesc în mod obișnuit anunțurile direct la
redacția zărilor Îng. Piața Unirii 6.
Deosebita prin toate agențiile de publicitate

APARE ZILNIC

Sub direcția unui comitet
de redacție

Criza politică

Motto: Voi sunteți urmașii Romei?

Modalitatea în care s'a închis Parlamentul, în prezența tuturor deputaților și senatorilor din majoritate, a dat impresia că guvernul național-liberal nu se retrage, ci vine la putere—atât de unitară și solidară era majoritatea și guvernul, până în ultimul moment.

După patru ani de muncă încordată și rodnică partidul național-liberal se retrage de la conducerea țării cu satisfacțiunea ce o poate da numai conștiința supremă a datoriei îndeplinite până la capăt—cu toate greutățile firești și cu toate piedicile ce i-au fost puse în cale de întreaga opoziție.

Retragerea noastră a deschis adevărată criză politică.

Până astăzi, în răstimpul guvernării noastre, grupările politice adverse erau obsedate de o singură dorință:—aceea de a putea lua conducerea statului.

Momentul acesta a sosit și suntem în așteptarea evenimentelor care vor deslega criza. Și criza nu e a partidului liberal—aceasta o vede toată țara.

Adversarii noștri,—cari în realitate nu aveau ce opune principiilor și reformelor noastre, fiindcă nu răvneau nimic alta de cât „puterea”—adversarii aceștia nici în clipa din urmă, când succesiunea s'a deschis, nu știu ce vor să facă și încotro să se îndrepte.

Căsătoriile și educațiile din Rusia

Petrograd.—(Ceps).—Zilele aceste comisarul poporului pentru sănătatea publică, H. A. Semașko, a vizitat Petrogradul și cu această ocazie a venit să ia cuvântul la o întrunire a tineretului foaște capitale convocată în scop de a se discuta următoarele chestiuni: organizarea noii societăți, emanciparea femeilor și educația sexelor.

Desbaterile asupra primelor chestiuni n'a prea durat mult. Masele largi, în special tineretul, au arătat cel mai mare interes ultimei chestiuni a cărei desbateri s'a făcut într-o încordare generală. Se poate spune că nici cele mai arzătoare probleme politice nu sunt desbătute în Rusia cu un așa mare interes ca chestiunea conviețuirii și educației sexuale.

Desbaterile publice la cari au luat parte și comisarul sănătății publice Semașko au avut loc în marea sală a filarmonei din Petrograd. Din cauza zgomotului din sală, a trebuit să dureze mult până ce comisarul poporului s'a început cuvântarea.

După ce miliția a reușit să facă ordine, comisarul poporului și-a început cuvântarea sa în care a arătat că după toate străduințele guvernului sovietic pentru organizarea noii societăți, Rusia a persistat să trăiască după vechile moravuri rămânând conservativă până în ultimul moment. În ce privește femeia, comisarul poporului a arătat, că în Rusia sovietică, după noile legi, ea a fost complet emancipată. După părerea lui Semașko concubinajul nu poate fi aprobat. Din contra, legea în această privință trebuie să fie mai reală și sub scutul legilor să stea numai căsătoriile înregistrate legale.

Tineretul sovietic nu trebuie să dea prea mare atenție lecțiilor și moralei bunicii și mătușelor. Dar el nu trebuie să uite că problema principală a tineretului este studiul, căci studiul va aduce lumina și ordine în toate acțiunile vieții, umanizând de asemenea și instinctul sexual.

De aceste desbateri a luat parte și profesorul Suhov cari a demonstrat că astinența sexuală este o necesitate pentru tineret și că aceasta nu se contrazice de loc cu legile științei. Procurorul general Krastin care de asemenea a luat cuvântul

Nici una din grupările politice nu sunt animate decât de dorința de a cuceri puterea—și fiindcă o singură grupare este exclusă ca să poată governa, încă mai urmează „pertractări” în vederea stabilirii unei înțelegeri.

Ce a împedecat opoziția ca în timp de patru ani să poată ajunge la o atare înțelegere, pentru ca în momentul deschiderii succesiunii să nu se mai condiționeze nimic? Deosebirile de programe? Dar ele nu există—și nici că vor exista!

O singură piedică a existat și există și astăzi încă: interesele de partid și ambițiunile personale.

Prin urmare noul guvern, oricare va fi el, dacă va emana din mijlocul celor trei partide cari reclamă succesiunea, va fi lipsit de acea singură mare însușire care dă toată țării unui guvern capabil, de cea permanentă preocupare a intereselor obștești, despre care șeful partidului nostru, d. I. I. C. Bșătiuan vorbea la ultima reuniune a majorităților parlamentare.

În atari împrejurări fiecare cetățean conștient și obiectiv, apreciind criza morală și cea politică a acestor trei grupări, se poate întreba dacă emanațiunea unei astfel de guvern, lipsit în totul de armonie și unitate, garantează în mod serios apărarea intereselor țării.

a expus noul proiect de lege asupra familiei și căsătoriei. O mare senzație a produs cuvântarea lucrătorului Slavkovski care a declarat că în tot timpul desbaterilor și expunerilor de teorii, rețete și păreri n'a fost pomenit nici măcar o singură dată cuvântul iubire care indiscutabil trebuie să fie baza vieții sexuale dacă se urmărește ca raporturile sexuale dintre barbat și femeie să nu fie triviale imoralități.

NOTE

OROLOGIUL din MÜNICH

Unii din cele mai mari minuni ale artei medievale a fost fără îndoială orologiul din Münich.

Fantezia pitorească a constructorului a grupat în rigida și monotona cadentă a orelor, spectacolele artistice, în cari mecanismele complicate dădeau loc la jocuri savante de păpuși uriașe.

La ora două, cei doi cavaleri de bronz, în costume de sârbătoare, călări pe doi cai falnici și cu armurile scilpide, năvăleau din două unghieri opuse unul asupra celuilalt și deschideau o luptă grozavă de sulite și săbii.

La ora trei, trioletul bufonilor făcea sarabande de gesturi dezordonate și fiecare oră își avea astfel spectacolul ei grațios, culme de ingeniozitate artistică și mecanică.

În fine la ora 12 era marea defilare a cavalerilor, a cântăreților de violă și trompetă, a actorilor de comedie, a seniorilor grotești. Și totul acompaniat de o muzică de clopote și tobe, lină sau profundă după împrejurări, voioasă sau tristă.

Iată pentru ce în veacul al XV-lea, în fața marelui catedrale din Münich era un adevărat pelerinaj și locurile mai bune din față, se capatau cu oareși care greutate.

În trupele de cască gură puteau mai ales fi remarcate, burghezi cu căciuliți cu pene și pungi garnisite cu gologani, poezi vagabonzi de talia lui F. Villon, care aveau o specialitate să golească aceste pungi pe nesimțite, copii rămași într-o stare de beaflitudine, lacheii și negustori răsând mereu, prosteste, de bucurie.

Și spectacolul înainta ritmic cu pauze de câte o oră, învălmășind păpușile u-

Tratatativele pentru constituirea noului guvern

— Semificația celor trei liste ministeriale —

— București de la corespondentul nostru —

Buc.—Deși fiecare dintre șefii celor trei grupări cari revendică succesiunea este convins că o emanațiune ministerială a unei singure grupe însumă o guvernare tranzitorie, totuși—fiindcă nici până în momentul de față nu s'a putut stabili nici un alt aranjament, d-nii Maniu, Mihalache și Averescu au alcătuit trei liste pentru a prezenta Suveranului noul cabinet.

Se impune o examinare a acestor liste, pentru a constata ce forță prezintă sus zisele grupări.

Lista d-lui I. Maniu

Conform înțelegerii stabilite, d-nul Iorga „șeful” partidului național, a acceptat următoarea listă:

Patru iorghiști: d-nii Argetoianu, D. R. Ioanișescu, Butureanu și Popovici-Tască, având în plus pe dl. Toni ca subsecretar.

Trei conservatori: D-nii Stelian Popescu, Lucasiu, Demetrescu-Brăla și doi subsecretari d-nii Caranfil (Galați) și Citta Davila.

Sapte naționali: d-nii I. Maniu, Vaida Voivod, M. Popovici, Goldiș Lupas, Sever Bocu, Pelican și Iănt—adică patru miniștri cu portofolii și ceilalți trei pentru provinciile eliberate.

riașe, în jocuri savante. Astăzi orologiul din Münich e păstrat ca o relictă sfântă și nu mai adună sutele de curioși dealungul străzilor.

ABELARDUS

Congresul pan-rus la PARIS

— Scopul acestui congres —

Congresul reprezentanților emigrației rusești din străinătate sau după cum este numit oficial, congresul extern rus, va avea loc la Paris în ziua de 4 Aprilie a. c. Acest congres are de scop să unească toate cercurile emigrante și să hotărască atât asupra noilor metode politice cât și asupra activității contra bolșevismului din Rusia. Emigranții cari fac parte din grupările progresiste cât și grupul lui P. N. Miliukov au fost contra finerii acestui congres. Pentru ținerea congresului s'au exprimat însă 70 la sută din emigranți.

Cel mai mare interes pentru congresul din Paris au arătat coloniile rusești din Bulgaria, Jugoslavia și Franța. În Jugoslavia și Bulgaria alegerea delegaților a dat loc la mari lupte între emigranți. La acest congres vor lua parte și coloniile rusești din Cehoslovacia. El va dura 8 zile și vor fi de față 400 delegați.

Ridicarea unei noi statui lui Pușkin

Moscola (Ceps).—Societatea arhitecților și sculpturilor, în urma adresei din partea Casei Pușkin de pe lângă Academia de știință a organizat un concurs pentru proiectul unei statui care va fi ridicată pe locul unde a avut loc duelul lui Pușkin.

Statuia va eterniza tragicul teren unde marele poet rus a fost rănit de moarte.

După condițiunile concursului statuia trebuie să fie lucrată din piatră, în contururi monumentale rustice.

Impotriva cametei oneroase

— O nouă bancă la Iași —

Mai mulți financieri locali având concursul altor capitaliști din nordul Moldovei, au luat inițiativa de a înființa o casă de bancă cu sediul central în localitate și cu câte-va filiale în provincie.

Inițiatorii au propus ca îndată după constituirea legală să înceapă a funcționa cu condițiunea ca să acorde împrumuturi cu garanții serioase comercianților și industriașilor, cu o dobândă cu mult mai redusă față de dobânzile ce se percep azi și care variază între 30—40 la sută.

Ca unii cari am fost cei dintâi și am rămas singuri cari am combătut această calamitate a procentelor pe cât de fantastice pe atât de ruinătoare, nu putem decât susține cu tot entuziasmul acest proiect dorind ca el să devie realitate. Evident că aceasta în măsura în care noua bancă va urmări acest scop de a limita maximul dobânzii, la o proporție care să nu mai echivalzeze cu specula.

Vom da la timp alte lămuriri.

Funerariile d-ului Toma Ionescu

Buc.—În prezența unei mari asistente a avut loc astăzi după amiază ceremonia înmormântării profesorului dr. Toma Ionescu.

Au luat parte toți fruntașii politici, profesorii universitari, studenții, și reprezentanții autorităților.

Au rostit cuvântări arătând meritele defunctului profesor pentru știința chirurgicală și medicală d-nii E. Pangratti, dr. I. Cantacuzino, dr. G. Marinescu, din partea universității și a facultăților de medicină și a „Academiei”. Apoi dl. Vaida-Voevod în numele partidului național, Ghica din partea Eforiei Spitalelor Civile, dr. E. Juvare din partea foștilor elevi, dr. Gheorghiu din partea Asociației Medicilor și reprezentantul studenților.

pesoane care figurează pe lista d-lui Maniu se află și pe lista d-sale—cum sunt d-nii Goldiș, și Lupas, și Ion Lapedatu.

În ori-ce caz însă în proiectul d-lui Averescu, până a se arăta—figura patru generali și anume: d-nii generali Răscanu, Coandă, M. Ionescu și Iancovescu.

Intervențiile d-lui general Averescu de a putea câștiga de partea d-sale pe d. Tiulescu, au rămas infructuoase. Moldova nu are în lista d-lui Averescu decât pe d. I. Petrovici.

Cu toate listele formulate dintre care numai aceea a d-lui Maniu a fost prezentată Suveranului—tratatativele urmează între trustele grupări, fiecare în parte încercând să-și consolideze situația printr-o formulă mai mult sau mai puțin fericită.

Este însă exclusă probabilitatea ca un guvern emanat dela o singură grupare să se poată consolida, având în vedere surprizele pe cari le pot aduce alegerile generale.

B. R.

Doamna de la biserica Sft. Nicolae

de I. MINEA

profesor universitar

Atâta lume se oprise înaintea frescelor citostrești dela biserica sf. Nicolae domnesc și cu toată curiozitatea întrebării stătușe înaintea chipului frăveț Rusoic, care a fost Evdochia de la Chiev, 1) ajunsă soție a lui Ștefan cel Mare, când Antonie Ruset—cum cetim în cronica lui Neculce etc.—în primăvara anului 1670 ordonă repararea bisericii sf. Nicolae din preajma imediată a curții domnești. Antonie Ruset crezu că nu poate lăsa în văzul său de fiice zi biserica descoperită și clopotnița stricată. Velcaful 7185, pe care-l dă cronica, poate fi toamna anului 1676 sau anul 1677 și indică de bună seamă vremea când s'a terminat repararea bisericii și s'a istovit „zidul prin prejiurul bisericii”. (2) Creștelnița (=vas de aghiazmă) de argint, pe care acelaș domn a dăruit-o bisericii-mitropolii, are data 7186 sau în era de la Chr. 1678, Martie 24. (3) Chivotul dăruit de Antonie Ruset bisericii sale mitropolitane este din acelaș an 1678, cum ne arată inscripția, pe care o dăm aici pentru prima oară: „Acestu chiotu lau făcut Ioan Antonie Ruset voevod din mila lui Dumnezeu domn țării Moldovei și lau datu la svinta mitropolie unde iaste hramul sfi Nicolae în Iași 7186. (=în litere vechi). Chivotul a fost dăruit deci înainte de 1 Sept. 1678, în Noemvre al cărui an Antonie Ruset își sfârșia domnia.

Înainte de aceste date din urmă Antonie Vodă zugrăvise biserica, cum ne spune și Neculce, care a scris: «an zugrăvit preste tot pridvorul lui sfântul Nicolai, apoi și biserica au zugrăvit pe dinuntru». Cu această ocazie s'a refăcut de bună seamă și fresca cu ctitori. S'a dat atunci o simplă prefacere sau s'a reconstruit sub Antonie Vodă chipul ctitorilor? Melchisedec a scris că aportretele acestora—cele văzute de el în anul 1885 sau mai înainte—sunt puse nu după atele vechi anterioare, ci din inițiativa reparatorilor sub Ruset Vodă, spre a păstra memoria primului ctitor (1). Nu poate înfrunța însă adevărul ceea ce Melchisedec spune că contemporanii lui Antonie Vodă nu puteau ști de cât despre prima soție a lui

1) N. Iorga. Istoria Românilor în chipuri și icoane; Craiova 1921 pag. 37—8; IDEM, Femeile în viața neamului nostru, Vălenii de Munte, 1911 pag. 17.

